

HODNOCENÍ PRŮBĚHU DOKTORSKÉHO STUDIA DR. MARTINA SOUČKA

Dr. Martin Souček nastoupil do doktorského studia v roce 2005, nedlouho poté, co absolvoval obor kulturologie. Diplomovou práci *Fenomén ruské emigrace v Československu v rozmezí let 1922-25: Viděno přes příběh života a díla Mariny Cvetajevové* obhájil na podzim roku 2004. V následujícím roce pak předložil k obhajobě rigorosní práci *Česká kultura druhé poloviny 20. let 20. století a ruská emigrace*. Setkala se, stejně jako diplomová práce, s hodnocením jednoznačně kladným. Obě prokázaly nejen hloubku autorova zájmu o dosud nedostatečně poznány předmět a mimořádný rozsah důkladným výzkumem nabytých znalostí o něm, ale také mimořádnou citlivost v nakládání s uměleckými díly a nebývalou intenzitu snahy porozumět i velmi subtilním zákoutím zkoumané problematiky. Cesta k dnes předkládané studii je logická, přímá a není v ní hluchých míst.

Předkládaná disertační práce zúročuje i předchozí studium kolegy Součka, nedokončené čtyři ročníky oborů historie a filosofie na FF UK a absolvovaný obor plánování v rozvojových zemích na Vysoké škole ekonomické. Stejně tak téměř deset let vědecké práce v Orientálním ústavu tehdejší Československé akademie věd, kde se specializoval na šíření křesťanství v Indii, i odbornou práci v Národní knihovně. V roce 1992 založil kolega Souček nakladatelství Arbor vitae. Po dvaceti letech existence je přínos nakladatelství české knižní kultuře nepřehlédnutelný, ostatně již v roce 2006 obdrželo výroční cenu Českého literárního fondu za kultivaci českého knižního trhu. Nevzpomínám si na rok, kdy by si nakladatelství Arbor vitae neodneslo několik cen ze soutěže Nejkrásnější kniha roku. Jako historik umění jsem úsilí kolegy Součka velmi vděčen za mimořádné rozšiřování poznatkové báze našeho oboru, která není omezena jen na edice *De arte*, *Texty o architektuře* a *Vera effigies*, ale zahrnuje i publikace mimo ně a řadu publikací k výstavám, spojeným s nakladatelstvím, nadací Arbor vitae a občanským sdružením Arbor vitae societas. Vysoké nároky nakladatelství na odbornou úroveň autorů a příkladná kvalita redakční práce a typografické stránky publikací se po dobu existence nakladatelství nezměnily a jejich hodnota tak přirozeně stoupá v kontextu postupující publikační inflace a obecné diletantizace. U osobnosti, jejíž vklad české vědě, výtvarné a knižní kultuře je tak zřetelný, bych pokládal za absurdní hodnocení publikační aktivity, omezené normami RIVového výkaznictví.

V hodnocení průběhu doktorského studia naopak nemohu nepřihlédnout i k rozsahu aktivit člověka poněkud křehkého zdraví. Přes mimořádné pracovní vytí-

žení zvládal kolega Souček povinnosti stanovené studijním plánem bez problémů. V září 2006 získal atestaci z filosofie, v červnu následujícího roku z cizího jazyka (ruština), v září 2008 obě atestace oborové, o rok později proslovil veřejnou přednášku a složil úspěšně státní doktorskou zkoušku.

K obhajobě předkládaná práce dr. Martina Součka *Ruská emigrace vnější a vnitřní. Nesoustavné dějiny jednoho kulturního fenoménu* bude předmětem podrobné oponentury. Z pozice školitele k ní tak mohu jen stručně poznamenat následující: Cítím, že bych se měl vyjádřit ke vztahu verze disertace, kterou kolega Souček předkládal na počátku letošního roku, a verze přítomné. Chybí mi k tomu ale podstatné kritérium: Mé tehdejší hodnocení bylo jednoznačně kladné a v zásadě se nelišilo od kladného hodnocení obou oponentů. Dodnes mi nejsou známy důvody negativního výsledku obhajoby, což mi mimochodem nijak neulehčilo práci školitele, ani dnešní hodnocení. V tehdejší hodnocení průběhu doktorského studia dr. Martina Součka jsem konstatoval: Celoživotní zájem o ruské umění mne snad vybavil takovou znalostí odborné literatury, aby nepostrádalo jistou relevanci mé konstataci, že v domácí odborné produkci nenalézám text, který by se dostal tak hluboko k pochopení podstatného rozměru ruské kultury, jako předkládaná studie dr. Martina Součka. Uvedl jsem v úvodu předchozí Součkovy práce také proto, abych naznačil, jak dlouhodobé zkoumání tématu završuje. Dnes mohu toto hodnocení jen potvrdit nad tvarem, který je nejen rozšířen o výsledky dalšího intenzivního bádání, ale také zpřesněn ve svých konturách, v kladení otázek a ve formulaci odpovědí na ně. S radostí zároveň shledávám, že se nikterak neoslabil charakteristiky, které pokládám za velmi podstatné pozitivum předkládané práce: Jak se prohlubuje poznání a pochopení, prohlubuje se i autorova pokora před poznáním a pochopeným.

V Praze 13. září 2013

PhDr. Vladimír Czumalo, CSc., školitel
Universita Karlova, Katolická teologická fakulta, Ústav dějin křesťanského
umění
Akademie múzických umění, Filmová a televizní fakulta, Centrum
audiovizuálních studií